

ДОГОВОР
ЗА ЗАЕДНИЧКИ ПРАВЕН СООБРАЌАЈ МЕЃУ
СФР Југославија и НР Унгарија
ОД 7 МАРТ 1968 *

Прв дел

ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 1

1. Државјаните на едната договорна страна уживаат на територијата на другата договорна страна во однос на нивните лични и имотни права иста правна заштита како и сопствените државјани.
2. Државјаните на едната договорна страна имаат слободен пристап до судовите на другата договорна страна под истите услови како и нивните сопствени државјани.
3. Одредбите од став (1) и (2) на овој член се применуваат и на правните лица.

Член 2

1. Судовите на договорните страни меѓусебно ќе комуницираат од југословенската страна преку органите на управата надлежни за правосудни прашања на социјалистичките републики на Босна и Херцеговина, Црна Гора, Хрватска, Македонија, Словенија и Србија и социјалистичките автономни покраини Војводина и Косово и од унгарската страна преку министерството за правосудство, доколку со овој договор не е поинаку определено.
2. Од унгарската страна, органите на обвинителството, во случај на кривични предмети, комуницираат со југословенските власти од ставот (1) на овој член преку врховниот обвинител на Народна Република Унгарија.

Член 3

1. Судовите на договорните страни во меѓусебниот сообраќај предвиден со овој договор комуницираат на српскохрватски, словенечки, македонски или унгарски јазик, доколку со овој договор не е поинаку определено.
2. Исправите и документите изготвени од судовите на едната договорна страна врз основа на замолницата на судовите на другата договорна страна, се изготвуваат на еден од јазиците на ставот (1) на овој член.

Член 4

1. Сојузниот орган на управата надлежен за работите во судството, од југословенска страна и министерството за правда, од унгарската страна, меѓусебно ќе доставуваат, по барање, текст на прописите кои важеле на територијата на нивната држава и, по потреба, известувања за одредени правни прашања.
2. Известувања за правните прашања и текстот на прописите може од унгарската страна да се бара од сојузниот орган на управата надлежен за правосудството и јавното обвинителство на Народна Република Унгарија.

Член 5

Одредбите на овој договор во однос на судовите се однесуваат и на други органи, кои се надлежни, според прописите на својата земја, за постапување во граѓански, семејни и кривични предмети.

Втор дел
ПРАВЕН СООБРАЌАЈ ВО ГРАЃАНСКИ И СЕМЕЈНИ ПРЕДМЕТИ

Глава I

Ослободување од акторска кауција и такси и трошоци

Член 6

1. Државјани на едната договорна страна, кои како тужители или трети лица, истапуваат пред судот на другата договорна страна, не се должни да положат обезбедување за парничните трошоци или аванс за судски такси, ако имаат живеалиште или престојувалиште на територијата на една од договорните страни.
2. Поволностите од став (1) на овој член ги уживаат и државјаните на договорните страни кои имаат живеалиште или престојувалиште на територијата на друга држава со која договорната страна од која се бара односната поволност има договор за взаемно извршување на одлуки за трошоци и такси.
3. Аванс за трошоците кои ги сноси странката може да побараат државјани на другата договорна страна под истите услови и во истиот опсег како и сопствените државјани.
4. Одредбите од став (1), (2) и (3) на овој член соодветно се применуваат и на правни лица.

Член 7

1. Ако странката која ги користи привилегиите од член 6, став (1) и (2) на овој договор врз основа на правосилна судска одлука е обврзана да ги сноси трошоците на постапката или да плати такса, таквата одлука во врска со трошоците и таксите ќе се изврши, на барање, бесплатно на територијата на другата договорна страна.
2. Барањето за надоместок на парничните трошоци го поднесува лицето на кое му се доделуваат трошоците, а барањето за наплата на судски такси и трошоци што државата ги обезбедила како аванс - државата.
3. Барањето може да се поднесе директно до надлежниот суд на другата договорна страна или до судот што ја донел првостепената одлука по тоа прашање, кој ќе го поднесе барањето до судот на другата договорна страна.
4. Кон барањето се приложува заверен препис на делот од одлуката што се однесува на парничните трошоци и судските такси, заедно со потврда за правосилност и извршност како и заверен превод на наведените документи на јазикот на договорната страна на чија територија треба да се спроведе извршувањето.

Член 8

1. Одлуките од член 7 став (1) на овој договор, кои ги донел судот на другата договорна страна се применуваат, како и одлуките на сопствените судови, без преиспитување.
2. Наплатениот износ на парнични трошоци се доставува до лицето кое побарало извршување или до дипломатското или конзуларно претставништво на неговата земја, а износот наплатен со дознака судски такси до дипломатското или конзуларно претставништво на договорната страна која побарала извршување.

Член 9

1. Државјаните на едната договорна страна уживаат пред судовите на другата договорна страна под истите услови и во истиот обем како и сопствените државјани, ослободување од плаќање судски такси и трошоци, како и други даночни поволности.

2. Доколку државјанин на едната договорната страна ужива на територија на која било договорна страна ослободување односно поволности од ставот (1) на овој член, ова ослободување односно поволностите, се однесуваат на дејствија кои се спроведуваат по ова прашање пред судот на другата договорна страна.

Член 10

1. Уверение за личната и имотната состојба на барателот потребно за остварување на правата од член 9 на овој договор, издаваат надлежните органи на другата договорна страна на чија територија барателот има живеалиште односно престојувалиште.

2. Доколку барателот нема живеалиште односно престојувалиште на територијата на едната договорната страна доволно е уверение од дипломатското или конзуларно претставништво на договорната страна чиј државјанин е барателот.

3. Органот надлежен за издавање на уверението од ставот (1) на овој член може да побара од надлежниот орган на другата договорна страна известување за личната и имотна состојба на барателот.

4. Судот кој одлучува по барањето за признавање на ослободувањето од плаќање такси и трошоци може преку надлежниот орган на другата договорна страна да ја провери точноста на поднесените исправи и известувања и да ги побара потребните дополнителни податоци.

Член 11

1. Доколку државјанин на која било договорна страна кој има живеалиште односно престојувалиште на територијата на едната договорна страна, сака да го оствари правото од член 9 пред судот на другата договорна страна може барањето да го поднесе директно до судот на таа договорна страна, или до судот надлежен според неговото живеалиште односно престојувалиште. Судот ќе го достави барањето со прилозите до судот на другата договорна страна на начинот предвиден во член 2 од овој договор.

2. Ако барањето и прилозите не се изготвени на јазикот на договорната страна чиј суд одлучува по барањето, ќе биде приложен и заверен превод.

Глава II

Правна помош и доставување

Член 12

Судовите на договорните страни ќе укажуваат взаемна правна помош врз основа на замолници и ќе вршат доставување во граѓански и семејни предмети.

Член 13

1. Замолницата треба да го содржи предметот на кој се однесува, имињата на странките, нивното занимање и место на живеење.

2. Освен податоците од ставот (1) на овој член, во замолницата за доставување треба да се назначи адресата на примателот и видот на исправи што треба да се достават, а во замолницата за правна помош - околностите во однос на кои треба да се изведат доказите и, доколку е потребно, прашањата што треба да му се постават на лицето при сослушување.

Член 14

1. Замолниците и исправите што треба да се достават од судовите на договорните страни мора да бидат потпишани и снабдени со печат на судот, но не е потребна дополнителна заверка.

2. Замолниците се изготвуваат во форма пропишана со законодавството на договорната страна од која произлегуваат.

Член 15

1. По замолницата се постапува во согласност со законот на замолената договорна страна. Ако судот од кој произлегува замолницата бара да се постапи во одредена форма, барањето може да се изврши ако не е во спротивност со принципите на законодавството на замолената договорна страна.

2. Замолените суд при извршување на замолницата и, по потреба, ќе ги примени истите принудни мерки, како и при извршување на замолниците за правна помош од домашните судови. Принудни мерки не се применуваат ако станува збор за лично истапување на странките.

Член 16

1. Ако замолените суд не е надлежен, тој замолницата ја упатува до надлежниот суд и за тоа го известува судот од кој произлегува замолницата.

2. Судот од кој произлегува замолницата ќе биде навремено известен за времето и местото на извршување на бараното дејство, но само ако тоа е побарано. Известувањето судовите го вршат директно.

3. Ако лицето назначено во замолницата не може да се пронајде на адресата замолените суд ќе ги преземе потребните мерки за да ја утврди адресата.

4. Ако замолницата не се изврши, судот од кој произлегува замолницата ќе биде известен без одлагање при што ќе се наведат и причините за неизвршувањето.

Член 17

1. Кога постапуваат по замолниците за доставување, судовите ги применуваат прописите на сопствената земја.

2. Доколку исправите што треба да се достават не се изготвени на јазикот на замолената договорна страна или ако не е приложен официјален или заверен превод на тој јазик, замолените суд ќе изврши предавање на исправите на примателот само ако тој доброволно се согласи да ги прими.

Член 18

1. Доставата се докажува со доставница, на која треба да се назначи датумот на доставувањето, потписи на примателот и доставувачот и печат на судот или со уверение од замолените суд од кое произлегува дека доставата е извршена како и начинот и времето на доставувањето.

2. Ако исправата што треба да се достави е доставена во два примерока, доставувањето се потврдува на вториот примерок.

Член 19

1. Договорните страни го задржуваат правото да доставуваат исправи до своите државјани, кои се наоѓаат на територијата на другата договорна страна, преку своите дипломатски или конзуларни претставништва.

2. Во случајот од став (1) на овој член, не смее да се применуваат принудни мерки.

Член 20

1. Договорните страни нема да бараат надоместок на трошоците за дејствијата извршени врз основа на замолниците за правна помош и доставување, освен за награда за извршеното вештачење и други трошоци настанати со вештачењето.

2. Извршувањето на вештачењето може да биде условено со полагање на аванс само ако трошоците за вештачењето се на товар на странката.

3. Замолените суд го известува судот од кој произлегува замолницата за висината на трошоците кои произлегуваат од замолницата за правна помош.

Член 21

Укажување на правна помош и доставување може се одбие ако замолената договорна страна смета дека извршувањето на замолената ги загрозува нејзините суверени права или нејзината безбедност или дека извршувањето е спротивно на принципите на нејзиното законодавство.

Член 22

На начин предвиден во член 2 од овој договор, договорните страни ќе укажат взаемна помош при утврдување на адресата на лицата кои се на нивна територија, ако тоа е потребно заради остварување на правата на нивните државјани во судските постапки и ако за таа цел се обезбедат соодветни податоци.

Глава III

Одредби од меѓународното приватно право

Член 23

Правна и деловна способност

1. Правната и деловната способност на лицето се утврдува врз основа на законот на договорната страна чиј државјанин е тоа лице.
2. Правната способност на правното лице се утврдува врз основа на законот на таа договорна страна на чија територија се наоѓа седиштето на правното лице.

Старателство

Член 24

1. Старателството спаѓа во надлежност на органот на договорната страна чиј државјанин е лицето кое треба да се стави под старателство, доколку не е поинаку определено со овој договор.
2. Државјанин на едната договорна страна може да биде назначен како старател на државјанин на другата договорна страна, ако има живеалиште на територијата на другата договорна страна во која треба да се изврши должноста на старателот и доколку неговото поставување за старател најмногу им одговара на интересите на лицето под старателство. Обврската за прифаќање на должностите на старател се утврдува со законот на договорната страна чиј државјанин е лицето поставено за старател.
4. Правните односи меѓу старателот и лицето под старателство се уредуваат со законот на договорната страна која го поставила старателот.

Член 25

1. Доколку е потребно органот на старателство на територијата на едната договорна страна да преземе мерки во интерес на државјанин на другата договорна страна кој има живеалиште или имот на територијата на договорната страна, каде таквите мерки треба да се преземат, надлежниот орган на таа договорна страна веднаш ќе го извести дипломатското или конзуларно претставништво на договорната страна чиј државјанин е тоа лице.
2. Во итни случаи, надлежниот орган на другата договорна страна може самиот да ги преземе потребните привремени мерки, но е должен за тоа веднаш да го извести дипломатското или конзуларно претставништво на договорната страна чиј државјанин е односното лице. Привремените мерки ќе останат во сила додека надлежниот орган на договорната страна чиј државјанин е лицето, не ја донесе потребната одлука за која ќе го извести територијалниот орган кој наложил привремени мерки.

Брачни предмети

Член 26

1. Материјално-правните услови за склучување на брак се проценуваат за секој од идните брачни другари во согласност со законот на договорната страна чии државјани се лицата.
2. Одредбата од ставот (1) на овој член не ја исклучува примената на законот на договорната страна на чија територија се склучува бракот, ако поради таквите пречки склучување на бракот согласно законот на таа договорна страна е апсолутно забранет.
3. Брачната форма се определува според законот на договорната страна на чија територија се склучува бракот.
4. Во однос на склучување на брак пред дипломатскиот или конзуларниот претставник овластен за склучување на брак меродавно е правото на законот на назначената државата.

Член 27

1. Лични и имотни односи на брачните другари кои имаат заедничко државјанство се уредуваат со законот на договорната страна чии државјанини се брачните другари.
2. Ако брачниот другар е државјанин на едната договорна страна а другиот е државјанин на другата договорна страна, нивните лични и имотни односи, се уредуваат со правото на државата во која имаат заедничко живеалиште.
Ако во случајот од став (2) на овој член еден од брачните другари има живеалиште на територијата на едната договорна страна, а другиот на територијата на другата договорна страна, нивните лични и имотни односи се уредуваат со правото на договорната страна на чија територија брачните другари имале последно заедничко живеалиште.
4. Ако во случајот од ставот (2) на овој член брачните другари воопшто немале заедничко живеалиште или нивното последно заедничко живеалиште било на територијата на трета држава, нивните лични и имотни односи, се уредуваат со правото на договорната страна до чиј суд ќе се обрати еден од брачните другари.

Член 28

1. За одлучување за лични и имотни односи на брачните другари во случајот од член 27 став (1) на овој договор надлежен е судот на договорната страна чии државјани се брачните другари. Ако и двајцата брачни другари во времето на поднесување тужбите се жители на територијата на другата договорна страна, за нивните лични и имотни односи надлежен е судот на таа договорна страна.
2. Во случајот од член 27 став (2) и (3) од овој договор надлежен е судот на договорната страна на чија територија брачните другари имале последно заедничко живеалиште.
3. Во случајот од член 27 став (4) на овој договор, надлежен е судот на договорната страна на чија територија има живеалиште тужениот брачен другар.

Член 29

1. За развод на бракот меродавен е законот на договорната страна чии државјани се брачни другари во времето на поднесување тужба за развод.
2. Ако при поднесување на тужбата за развод на бракот, едниот брачен другар е државјанин на едната договорна страна а другиот државјанин на другата договорна страна за развод на бракот меродавно е правото на договорната страна во која брачните другари имаат заедничко живеалиште.
3. Ако во случајот од ставот (2) на овој член, едниот брачен другар има живеалиште на територијата на едната договорна страна а другиот државјанин на другата договорна страна за развод на бракот меродавно е правото на договорната страна во која брачните другари имале последно заедничко живеалиште.
4. Ако во случајот од ставот (2) на овој член брачните другари воопшто немале заедничко живеалиште или нивното последно заедничко живеалиште се наоѓа на територијата на трета држава, за развод на бракот е меродавно правото на договорната страна до чиј суд ќе се обрати еден од брачните другари.

Член 30

1. За развод на бракот во случајот од член 29 став (1) од овој договор надлежен е судот на договорната страна чии државјани се брачните другари во моментот на поднесување на тужбата, а ако и двајцата брачни другари во тоа време имаат живеалиште на територијата на другата договорна страна надлежен е и судот на таа договорна страна. Во вториот случај, бракот не може да се разведе од причини кои се во спротивност со основните принципи на законодавството на договорна страна пред чиј суд била поведена бракоразводната постапка.
2. Во случајот од став 29, (2) и (3) од овој договор надлежен е судот на таа договорна страна на чија територија брачните другари имаат или имале заедничко живеалиште.
3. Во случајот од членот 29 став (4) на овој договор, надлежен е судот на договорната страна на чија територија има живеалиште тужениот брачен другар.

Член 31

1. За утврдување на постоењето или непостоењето на бракот и за поништување на бракот, меродавно е кумулативното право закон на договорната страна во која е склучен бракот и правото на договорните страни чии државјани се брачните другари.
- 2) Во однос на надлежноста за расправа за односот од ставот (1) на овој член, соодветно ќе се применуваат одредбите од член 30 на овој договор.

Правни односи помеѓу родителите и децата

Член 32

1. Правните односи помеѓу родителите и децата, како и утврдување и оспорување на татковство или мајчинство, се уредува со законот на договорната страна чиј државјанин е детето.
2. Доколку детето е државјанин на едната договорна страна и има живеалиште на територијата на другата договорна страна за односите од ставот (1) на овој член меродавно е правото на договорната страна што е поповолно за детето.

Член 33

1. За донесување на одлуки за односите наведени во член 32 од овој договор надлежен е судот на договорна страна чиј државјанин е детето или судот на договорната страна на чија територија детето има живеалиште односно престојувалиште.
2. Ако детето или неговиот законски застапник поднесат тужба за издржување, за носење на одлуката по таквата тужба надлежен е судот на договорната страна на чија територија тужениот има живеалиште односно престојувалиште.

Обврска за издржување

Член 34

Обврска за издржување меѓу браќа и сестри во врска со издржувањето на малолетни браќа и сестри, како и помеѓу роднините по вертикална линија, освен помеѓу роднините од членот 32 на овој договор се уредуваат со законот на договорната страна чиј државјанин е лицето кое има право на издржување.

Член 35

За носење на одлуката за издржување согласно член 34 од овој договор надлежен е судот на договорната страна:

- а) на чија територија живеалиште односно престојувалиште има лицето кое полага право на издржување, ако станува збор за издржување меѓу браќа и сестри;
- б) на чија територија живеалиште односно престојувалиште има лице од кое се бара издржување, ако станува збор за издржување меѓу права надолна и нагорна линија.

Член 36

Посвојување

1. Ако посвоителот е државјанин на едната договорна страна а посвоеникот е државјанин на другата договорна страна, за посвојување и престанок на посвојувањето, треба да бидат исполнети материјалните услови предвидени со националниот закон на посвоителот и посвоеникот.
2. Ако брачните другари, од кои едниот е државјанин на едната, а другиот државјанин на другата договорна страна, се заеднички посвоители, за посвојување и престанок на посвојувањето треба да бидат исполнети материјалните услови предвидени со законот на двете договорни страни.
3. За посвојување и престанок на посвојувањето надлежни се органите на двете договорни страни.

Член 37

Прогласување на исчезнато лице за умрено и докажување на смртта

1. Прогласување на исчезнато лице за умрено и докажување на смртта спаѓа во надлежност на судот на договорната страна чиј државјанин било тоа лице во моментот на исчезнувањето.
2. Судот на едната договорна страна може да прогласи за умрен односно да ја докаже смртта на државјанин на другата договорна страна:
 - а) по барање на лице кое сака да оствари наследни права во однос на недвижен имот на исчезнатото лице кое се наоѓа на територијата на таа договорна страна; или
 - б) по барање на брачниот другар во однос на постоење на брак или правата што произлегуваат од имотните односи меѓу брачните другари во врска со имотот што се наоѓа на територијата на таа договорна страна, ако брачниот другар во моментот на поднесување на барањето за прогласување на исчезнатиот брачен другар за умрен има живеалиште на територијата на таа договорна страна и ако последното зедничко живеалиште на брачните другари било на територија на истата договорна страна.
3. Прогласување на исчезнатото лице за умрено односно докажување на смртта од ставот (2) на овој член може да се врши само под условите предвидени со националниот закон на исчезнатото лице.

Имотни односи

Член 38

1. Формата на правното дејствие е определена со закон кој се применува на самото правно дејствие а доволно е ако во тој поглед се применува важечкиот закон во местото кајшто тоа правно дејство е склучено.
2. Формата на правното дејствие во врска со недвижен имот се утврдува со закон на договорната страна на чија територија се наоѓа недвижниот имот.

Член 39

1. Стварните права на недвижен имот се уредуваат со законот на договорната страна на чија територија се наоѓа недвижниот имот.
2. За решавање на спорите од ставот (1) на овој член надлежен е судот на договорната страна на чија територија се наоѓа недвижноста.

Вондоговорна одговорност за штета

Член 39а.

1. За вондоговорна одговорност за штети, се применува законот на таа договорна страна на чија територија е предизвикана штетата.
2. Ако штетата настанала на територијата на една договорна страна, а оштетениот и штетникот се државјани на другата договорна со живеалиште на територијата на таа договорна страна, за вондоговорната одговорност за штета, се применува правото на таа договорна страна.

3. За расправа по односот од став (1) и (2) на овој член надлежен е судот на договорната страна на чија територија била предизвикана штетата, како и судот на договорната страна на чија територија тужениот има живеалиште односно престојувалиште или имот.

Глава IV Оставина

Член 40

1. Државјани на едната договорна страна можат да стекнат имотни права на територијата на другата договорна страна врз основа на законско или тестаментално наследување под истите услови и во ист обем како и државјаните на таа договорна страна.

2. Државјани на едната договорна страна може врз основа на тестамент да располагаат со својот имот што се наоѓа на територијата на другата договорна страна.

Член 41

Наследно-правните односи се уредуваат со законот на договорната страна чиј државјанин бил оставител во времето на смртта.

Член 42

Ако, според законот од член 41 на овој договор, наследник е државата движниот имот ѝ припаѓа на државата чиј државјанин е оставител во моментот на смртта, а недвижниот имот на државата на чија територија се наоѓа имотот.

Член 43

1. Способноста за составување или отповикување на тестамент, како и ништовност на тестаментот заради недостатоци во тестаментот на оставителот (принудна измама, заблуда, итн.) се оценуваат со законот на договорната страна чиј државјанин бил оставител во моментот на составување или отповикување на тестаментот.

2. Тестамент составен од страна на државјанин на едната договорна страна е полноважен во однос на формата ако истата е во согласност со:

а) законот на државата во која е составен, или

б) законот на договорната страна чиј државјанин бил оставител во моментот на составување на тестаментот или смртта, или законот на државата во која оставителот во наведеното време имал живеалиште односно престојувалиште, или

в) законот на местото каде што се наоѓа недвижноста.

3. Прашањето дали оставителот имал живеалиште односно престојувалиште на одредено место се оценува според законот на тоа место.

4. Одредбите од став (2) и (3) на овој член се применуваат и за отповикување на тестаментот.

Член 44

За расправа по недвижниот имот од оставината на државјани на договорните страни како и за решавање на спорните оставински барања, нужен дел или легат во однос со недвижната оставина, надлежни се исклучиво судовите на договорната страна на чија територија се наоѓа недвижниот имот.

Член 45

1. За расправа по движниот имот од оставината на државјаните на договорните страни, како и за решавање на спорните оставински барања, нужен дел или легат во однос со движната оставина, надлежни се судовите (органите) на договорната страна чиј државјанин бил оставител во моментот на смртта, освен ако со овој договор не е поинаку определено.

2. Движната оставина на државјанин на едната договорната страна која се наоѓа на територијата на другата договорна страна ќе се предаде со цел извршување на оставинската постапка на дипломатското или конзуларно претставништво или до надлежниот орган на договорната страна чиј државјанин бил оставител, освен во случаите предвидени со член 49 и 51 од овој договор и доколку се исполнети условите од членот 55 став 2 точка б) на овој договор.

3. Договорните страни го задржуваат правото пред да ја предадат движната оставина согласно став (2) од овој член, за да ги наплатат давачки предвидени со нејзините прописи за стекнување врз основа на наследство.

Член 46

1. Ако на територијата на едната договорна страна умре државјанин другата договорна страна судот (органот) треба за смртта веднаш да го извести дипломатското или конзуларно претставништво на другата договорна страна и да го објави сето она што му е познато за наследниците, нивното живеалиште односно престојувалиште, составот и вредноста на оставината како и за тестаментот, ако постои. Судот (органот), ќе постапи на ист начин кога ќе дознае дека во неговата земја останал имот во сопственост на државјанин на другата договорна страна кој умрел во својата или во трета држава.

2. Ако постапката за расправа по оставината е покрената на територијата на едната договорна страна со која е утврдено дека наследникот е државјанин на другата договорна страна за тоа ќе биде известно дипломатското или конзуларно претставништво на таа договорна страна.

3. Ако дипломатското или конзуларно претставништво на едната договорна страна било претходно известно за смртта на државјанин на таа договорна страна заради обезбедување на оставината ќе го извести надлежниот орган на другата договорна страна.

Член 47

1. Ако на територијата на едната договорна страна се наоѓа оставината на државјанин на другата договорна страна, судот (органот), по предлог или по службена должност, ќе ги преземе неопходните мерки за обезбедување и управување со оставината. Во овие случаи треба да се состави список на движечки ствари и, доколку е потребно, да се постави соодветно лице за старател на оставината.

2. Судот (органот) ќе ги преземе мерките од ставот (1) на овој член во согласност со важечките прописи во неговата земја. Мерките за обезбедување ќе се спроведат по барање на другата договорна страна во одредена форма, ако тоа не е спротивно на принципите на законодавството на замолената договорна страна.

3. Ако местото каде што се наоѓа оставината е седиште на дипломатско или конзуларно претставништво на договорната страна чиј државјанин е умрен тогаш мерките од ставот (1) на овој член може да се преземат само ако дипломатско или конзуларно претставништво за тоа било навремено известно, освен во случаи кои не трпат одлагање. Дипломатското или конзуларно претставништво може да учествува во преземање на службени дејства и да дава предлози.

4. Во останатите случаи, треба без одлагање да се извести дипломатското или конзуларно претставништво за мерките преземени за обезбедување и управување до оставината. На предлог на дипломатското или конзуларно претставништво, овие мерки може да се изменат или укинат без да се повредат правата на трети лица.

Член 48

1. Ако судот (органот) на едната договорна страна го прогласи тестаментот на државјанинот на другата договорна страна, заверен препис од тестаментот, записник за состојбата и содржината тестаментот и записник за неговото прогласување се доставуваат до судот (органот) на договорната страна чиј државјанин бил оставител, ако согласно овој договор за расправата по оставината не е надлежен и судот на другата договорна страна. На ист начин се постапува и во случај ако за расправата по оставината е надлежен и судот на другата договорна страна.

2. Судот што го прогласил тестаментот може, по барање на судот (органот) на другата договорна страна да му го достави и оригиналниот тестамент.
3. Одредбите од став (1) и (2) на овој член се применуваат и на исправите за усниот тестамент.

Член 49

1. На барање на наследник или легатар, кои се државјани на договорната страна на чија територија се наоѓа оставината или кои живеат на нејзина територија судот (органот) може да ја задржи целата подвижна оставина или доволен дел од неа додека надлежниот суд (орган) на договорната страна чиј државјанин бил оставител не донесе правосилна одлука по барањето на наследникот или легатарот.
2. Истите мерки судот може да ги преземе на барање на доверителите кои се државјани на договорната страна на чија територија се наоѓа оставината или кои живеат на таа територија ако ги поднесат своите побарувања и, доколку е потребно, да покренат постапка за нивното признавање.

Член 50

1. За доставување на барањата од членот 49 на овој договор, судот (органот) по пат на оглас ќе одреди рок од три до шест месеци во кој доверителите и наследниците треба да ги пријават своите побарувања и, доколку е потребно, да покренат постапка за нивно признавање. Ако побарувањата не се пријават во споменатиот рок односно ако постапката за нивно признавање не се покрене, не може да се одбие предавањето на движната оставина со повикување на одредбите од член 49 на овој договор.
2. Објавувањето на огласот од ставот (1) на овој член се врши според законот на таа договорна страна на чија територија се наоѓа движната оставина.

Член 51

1. Доколку оставителот, кој бил државјанин на едната договорна страна, имал последното живеалиште на територијата на другата договорна страна, наследниците кои се жители на територијата на другата договорна страна, може да бараат судот (органот) на таа договорна страна шест месеци по смртта на оставителот да спроведе расправа по движната оставина која се наоѓа на територијата на таа договорна страна. Ова барање ќе се изврши само ако не се спротивстави некој од наследниците, лицето кое има право на нужен дел или легатар, во рок од три месеци од известувањето на судот (органот) дека барањето е поднесено.
2. Ако сите движни предмети се наоѓаат на територијата на едната договорна страна, оставинската постапка може, на барање на кој било наследник или легатар, да се води пред органот на таа договорна страна, ако сите познати наследници или легатари ја обезбедат својата согласност. Наследно-правните односи во случајот од став (1) и (2) на овој член се уредуваат со законот на договорната страна чиј државјанин бил оставител.

Член 52

Ако државјанин на едната договорна страна умре за време на привремен престој на територијата на другата договорна страна, тогаш работите што ги носи со себе, според списокот и без никакви други формалности, ќе се предадат на дипломатското или конзуларно претставништво на неговата земја.

Член 53

Во парнични и вонпарнични предмети, оставината по која се расправа на територијата на едната договорна страна, дипломатското или конзуларно претставништво на другата договорна страна ќе ги застапува своите државјани без посебно полномошно, ако тие се отсутни и не назначиле свои застапници.

Член 54

Имотот се определува за движен или недвижен врз основа на законот на договорната страна на чија територија се наоѓа тој имот.

Член 55

1. Ако движната оставина или противвредноста добиена со продажба на движна или недвижна оставина треба да се предаде по завршувањето на оставинската постапка на наследници со живеалиште или престојувалиште на територијата на другата договорна страна а не е можно оставината или нејзината противвредност да се предаде директно на наследникот или неговиот полномошник, оставината или нејзината противвредност се предава на дипломатското или конзуларно претставништво на таа договорна страна.

2. По одредбите од ставот (1) на овој член ќе се постапи:

- а) ако доверителот во рок од шест месеци по објавувањето на огласот не пријави побарувања или ако пријавените побарувања се намирени или обезбедени;
- б) ако се платени и обезбедени соодветните наследни давачки;
- в) ако надлежниот орган дал согласност за изнесување на ствари и за трансфер на пари.

Глава V

Признавање и извршување на судски одлуки

Член 56

1. Договорните страни ќе ги признаат и извршат на својата територија следните одлуки донесени на територијата на другата договорна страна:

- а) правосилни и извршни судски одлуки во граѓански, семејни или трговски предмети како и порамнувања во такви предмети склучени пред судот освен одлуки за стечај или судски порамнувања надвор од стечајот;
- б) правосилни и извршни одлуки на кривични судови за имотно-правни барања;
- в) правосилни и извршни одлуки на определените судови, како и пред нив склучени порамнувања, во спорови за економски односи во кои најмалку една од страните е економска организација.

2. Под судови во смисла на став (1) точка а) на овој член се сметаат и економските судови на Социјалистичка Федеративна Република Југославија.

3. Дали некој спор во смисла на став (1) точка в) од овој член се смета за спор на економски односи ќе се оценува според законот на договорната страна во која одлука донесена од определен суд треба да се изврши.

4. Под семејни предмети во смисла на став (1) точка а) од овој член, се подразбираат и одлуки за сместување на деца.

Член 57

Одлуките од членот 56 став (1) точка а) и б) од овој договор ќе бидат признаени и извршени под следните услови:

- а) ако, според законот на договорната страна во која се бара извршување, судот на договорната страна во која била донесена одлуката можел да постапи по ова прашање;
- б) ако судската одлука е правосилна и извршна според законот на договорната страна во која е донесена;
- в) ако признавањето или извршувањето на судската одлука не е спротивно на јавниот поредок на договорната страна во која одлуката треба да се признае или изврши;
- г) ако во случај на пресуда во отсуство - странката која не учествувала во постапката и против која е донесена одлуката, била уредно и навремено повикана да учествува во спорот според законот на договорната страна во која е донесена одлуката;
- д) ако за истиот спор меѓу истите странки на територијата на договорната страна во која одлуката треба да се изврши нема претходна правосилна одлука донесена од надлежниот основен или определен суд;

ѓ) ако остварувањето на барањето на кое се однесува одлуката е дозволено според законот на договорната страна во која одлуката треба да се признае или изврши, а должникот е државјанин на таа договорна страна.

Член 58

Одлуките од член 56 став (1) точка в) од овој договор (арбитражни одлуки) се признаваат и ќе се извршат под условите утврдени во член 57 од овој договор, како и под следните услови:

- а) одлуката на определениот суд се заснова на писмен договор за надлежност на тој суд во однос на одредениот спор или идни спорови;
- б) одлуката е донесена од страна на определениот суд како што е предвидено во договорот за надлежност на определениот суд;
- в) договорот за надлежност на определениот суд е полноважен согласно законот на договорната страна во која одлуката треба да се изврши.

Член 59

Иако постојат услови предвидени во член 57 и 58 од овој договор, одлуката на определениот суд нема да се изврши:

- а) ако странката спрема која одлуката требало да се изврши не можела да учествува поради недостаток во постапката;
- б) ако определениот суд ги надминал границите на своите овластувања предвидени во договорот за определениот суд.

Член 60

1 Освен ако не е поинаку определено во овој договор, во однос на дозволата за извршување и постапката за извршување ќе се применуваат прописите на договорната страна во која одлуката треба да се изврши.

2 За да се овозможи извршување на одлуките, судот ќе се ограничи на утврдување на постоење на условите од член 57-59 на овој договор. Ако овие услови постојат, извршувањето ќе биде наредено.

Член 61

1. Барањето за извршување може да се поднесе директно до надлежниот суд на договорната страна на чија територија одлуката треба да се изврши или до судот кој во тој предмет донел одлука во прв степен, во кој случај барањето ќе се достави до судот на другата договорна страна на начин предвиден во член 2 од овој договор.

2. Кон барањето за извршување мора да се приложи во зависност од предметот:

- а) заверен препис од судска одлука или судско порамнување со потврда за правосилност и извршност;
- б) уверение дека странката против која е донесена одлуката а која не учествувала во постапката, била уредно и навремено повикана во согласност со законот на договорната страна во која била донесена одлуката;
- в) доказ дека извршувањето се бара врз основа на одлука на определениот суд;
- е) доказ дека предметот е во надлежност на определениот суд;
- г) официјален или заверен превод на исправи наведени во точка а) -д) на овој член на јазикот на договорната страна во која одлуката треба да се изврши.

Член 62

Одредбите од член 56-61 на овој договор ќе се применуваат на одлуките за порамнување во имотни прашања кои станале правосилни и извршни после 13-ти февруари 1961 година, како и за одлуките во брачни предмети и за одлуките од член 34 и 35 од овој договор кои станале правосилни односно извршни по влегувањето во сила на овој договор.

Член 63

1. Секоја договорна страна ќе признае на нејзина територија судска одлука донесена на територијата на другата договорна страна во однос со личната состојба (статус) на нејзините државјани под условите предвидени во член 57 точка а), б), г) и д) на овој договор, како и под услов да не се во спротивност со прописите кои важат за решавање на ваквите односи на нејзината територија.
2. Судски одлуки на договорните страни во врска со личната состојба на државјани на трети држави се признаваат на територијата на другата договорна страна само ако таквите одлуки се признати во државите чии државјани се засегнати.

Член 64

1. Признавање на судски одлуки во статусни прашања може да бара секое лице кое е правно заинтересирано за тоа.
2. Одлуките признати согласно член 63 од овој договор ќе имаат исто правно дејство како и одлуките на домашните судови.
3. Признавањето на одлуките во однос на статусни прашања се уредува со одредбите на член 60 став (1) и член 61 од овој договор.

Член 65

1. Правосилни судски одлуки на договорните страни во однос на личната состојба на сопствените државјани на едната договорна страна ќе се признаат на територијата на другата договорна страна без преиспитување согласно одредбите на член 63 и 64 од овој договор.
2. Врз основа на одлуката од став (1) на овој член, по потреба, се врши упис на промената во регистарот за лична состојба по претходно одобрение на сојузниот секретаријат за внатрешни работи од југословенска страна или со одобрение на министерството за правда – од унгарската страна.
3. Упис во регистрите од ставот (2) на овој член се врши на барање на заинтересираната страна или на надлежниот орган на договорната страна чиј суд ја донел одлуката.
4. Ако органот назначен во став (2) на овој член смета дека одлуката се однесува на статусот на сопствен државјанин, ќе постапи согласно одредбите од член 63 и 64 на овој договор.

Член 65а.

Во врска со утврдувањето и наплатата на трошоците што произлегуваат од извршувањето на судските одлуки, се применуваат правилата кои важат при извршување на домашните судски одлуки.

Член 66

Одредбите за извршување на судските одлуки не задираат во прописите на договорните страни, кои се однесуваат на трансфер на готовина или на изнесување на ствари стекнати со извршувањето.

Глава VI Исправи

Доставување на исправи за лична состојба

Член 67

1. Договорните страни меѓусебно ќе доставуваат исправи и преписи на правосилни судски одлуки во однос на личната состојба на државјани на другата договорна страна.
2. Исправите и преписите од ставот (1) на овој член се доставуваат без такси и трошоци, до дипломатското или конзуларно претставништво.

3. Изводи од матичните книги на умрени ќе бидат доставени веднаш, а останатите изводи и преписи на судски одлуки на крајот на секое тромесечје.

Член 68

1. Двете договорни страни меѓусебно ќе доставуваат, без такси и трошоци, исправи за личната состојба, доколку истото е во јавен интерес.
2. Барањата од ставот (1) на овој член се упатуваат по дипломатски или конзуларен пат.

Член 69

Под исправи за лична состојба, во смисла на член 67 од овој договор, се подразбираат изводи од матична книга на родените, исправи за упис на мртвороденче, изводи од матични книги на венчани и изводи од матични книги на умрени.

Член 70

Државјаните на едната договорна страна може барањето за издавање на извод од матични книги на или други исправи да го упатат директно до надлежниот орган на другата договорна страна. Доколку таксата не се плати однапред, бараните исправи ќе бидат доставени до барателот преку дипломатското или конзуларно претставништво на договорната страна чиј орган ја издал исправата.

Заверка на исправите

Член 71

1. Јавни исправи изготвени или издадени од суд или друг орган на едната договорна страна, доколку се снабдени со службен печат и потпис, не треба да се заверуваат за употреба пред судовите и другите органи на другата договорна страна. Исто така нема потреба од понатамошна заверка на приватни исправи, ако тие се заверени од страна на судот или друг надлежен орган.
2. Одредбата од став (1) на овој член важи и за преписи на јавни и приватни исправи заверени од судот или друг надлежен орган.

Член 72

Доказна сила на јавните исправи

Јавните исправи издадени од надлежните органи на договорните страни ја имаат истата доказна сила, како и домашните јавни исправи.

Трет дел

ПРАВЕН СООБРАЌАЈ ВО КРИВИЧНАТА МАТЕРИЈА

Глава V

Правна помош и доставување

Член 73

Договорните страни се обврзуваат дека по барање ќе укажуваат взаемна правна помош и ќе вршат доставување во кривични предмети.

Член 74

1. Правната помош и доставувањето може да се одбие:
 - а) ако делото на кое се однесува замолницата не е кривично дело според законот на замолената договорна страна;
 - б) ако замолената договорна страна смета дека со извршување на замолницата ќе биде повреден нејзиниот суверенитет, безбедноста или јавниот поредок;
 - в) за дело кое замолената договорна страна го смета за политичко кривично дело или дело поврзано со такво дело или воено кривично дело;

- е) ако делото на кое се однесува замолицата според мислењето на замолената договорна страна, исклучиво претставува повреда на прописите за девизи и царини;
 - г) ако обвинетиот е државјанин на замолената договорна страна, а не се наоѓа на територијата на договорната страна од која произлегува замолицата.
2. Секое целосно или делумно одбивање на правна помош или доставување мора да се образложи.

Член 75

1. Правната помош опфаќа извршување на одредени процесни дејства, а особено: испитување на обвинетиот, сослушување на сведоци и вештаци, претрес на станови и лица, увид, предавање на предмети и списи.
2. Во ставот (1) на овој член, наведените предмети и списи се предаваат само ако се наоѓаат во сопственост на органите на замолената договорна страна, и ако на тоа не се спротивставени посебни причини.
3. Предадените предмети и списи треба да се вратат што е можно поскоро.

Член 75а.

Замолицата за претрес или пленидба ќе биде извршена само ако се однесува на дел што е казнив и според законот на замолената договорна страна.

Член 75б.

1. Предметите и документите и списите може да се запленаат и предадат само ако постои одлука за пленидба на надлежен орган на страната молител.
2. Замолената договорна страна и трети лица ги задржуваат своите права на предадените предмети и документи.
3. Замолената договорна страна може да го одложи предавањето на предметите и документите чие доставување се бара доколку се потребни во кривична постапка што е во тек.
4. Замолената договорна страна ќе обезбеди заверени преписи или заверени фотокопии од бараните документи. Ако страната молител изрично бара доставување на оригиналот, барањето ќе се изврши до оној степен колку што е можно.
5. Предметите и оригиналите на документите доставени за извршување на замолицата, страната молител ќе ги врати на замолената договорна страна што е можно поскоро освен ако таа не се откаже од нив.

Член 76

1. Против сведоци или вештаци, без оглед на нивното државјанство, кои во кривичен или граѓански предмет врз основа на повик доставен на територијата на едната договорна страна доброволно истапат пред судот на другата договорна страна, не може да се поведе кривична постапка заради кривично дело што е предмет на постапката, како ни за друго кривично дело сторено пред преминување на државната граница на договорната страна молител, ниту може да бидат лишени од слобода, ниту пак врз нив да се изврши казна изречена за вакви кривични дела на територијата на страната молител. Против таквите сведоци и вештаци не може да др преземат управни (прекршочни) постапки заради прекршоци извршени пред преминот на државната граница, ниту пак може да им се изрече казна за такви прекршоци.
2. Сведокот или вештакот ќе ја загуби заштита од став (1) на овој член ако не ја напушти територијата на договорната страна молител во рок од седум дена, сметано од денот кога судот го известил дека неговото присуство повеќе не е потребно, и тој имал можност да го стори тоа.
3. Трошоците во врска со доаѓањето на сведокот или вештакот ќе бидат на товар на договорната страна од која произлегува замолицата. Во замолицата за доставување на повик, треба да се назначи износот што ќе му биде исплатен на сведокот или вештакот за покривање на патните трошоци и престој во странство. Договорната страна од која произлегува замолицата по барање на лицето ќе обезбеди аванс за покривање на овие трошоци.

4. Сведокот може да побара надоместок за изгубена заработка, а вештакот, освен тоа, и награда за вештачење.

Член 77

1. Доколку едната договорна страна бара лице лишено од слобода да истапи како вештак, сведок или заради соочување, тоа лице ќе биде привремено предадено на другата договорната страна, каде што треба да се сослуша под услов да биде вратено во рокот определен од замолената договорна страна.
2. Предавањето на лицето од став (1) на овој член ќе се одбие:
 - а) ако лицето лишено од слобода не се согласи со тоа;
 - б) ако предавањето може да доведе до продолжување на неговото лишување од слобода.
3. Предавањето на лицето од став (1) на овој член може да се одбие ако постојат важни причини против неговото извршување на територијата на замолената договорна страна.
4. Предавањето може да се одложи ако се бара присуство на лице лишено од слобода во кривичната постапка на територијата на замолената договорна страна.
5. Ако лицето лишено од слобода треба, заради вештачење, сведочење или соочување да се спроведе од трета држава до територијата на едната договорна страна низ територијата на другата договорна страна, транзитот на лицето лишено од слобода ќе се одобри ако тоа не е државјанин на таа договорна страна.
6. Во текот на предавањето или транзитот на лице лишено од слобода, лицето ќе има третман на притворено лице.

Член 78

1. На барање на едната договорна страна, другата договорна страна, дури и да не се изврши предавањето, ќе ги врати стварите што сторителот при извршувањето на кривичното дело од територијата на договорната страна од која произлегува барањето ги однел на територијата на другата договорна страна, или ствари што ги добил во замена за однесените ствари. Ако настане спор околу совесноста на држењето на стварите постапува судот на едната договорна страна на чија територија се наоѓаат стварите.
2. Замолената договорна страна може привремено да ги задржи стварите наведени во став (1) на овој член, доколку тоа е неопходно за кривичната постапка што се води на нејзината територија.

Член 79

За правната помош и доставувањето во кривични предмети се применуваат одредбите од член 13-19 на овој договор.

Член 79а.

1. Замолната за правна помош се изготвува во писмена форма, ја потпишува овластено лице и ја потврдува со службениот печат на органот кој ја поднесува замолната.
2. Замолната за правна помош треба да содржи:
 - а) назив на органот што ја поднесува замолната и, ако е можно, назив на замоленият органот;
 - б) ознака на кривичните списи и предметот на замолната;
 - в) краток опис на кривичното дело, со назначување на времето и местото на извршување на делото;
 - г) правна квалификација на стореното дело;
 - д) точни податоци за обвинетото, односно осуденото лице, неговото државјанство и, по можност, адресата;
 - е) името и презимето, како и адресата на бранителот, ако обвинетиот го има;
 - ж) други потребни податоци во врска со дејството што треба да се преземе во замолената договорна страна.

3. Кон замолницата за претрес на лице или простории или плендиба на предмети се приложува еден примерок или заверен препис од одлуката на органот молител.
4. Замолената договорна страна може да побара дополнителни известувањата неопходни за извршување на замолницата.

Член 79б.

1. Органот кој ја поднесува замолницата за правна помош, на барање, ќе биде навремено известен од замолените органи за времето и местото на извршување на замолницата. Известувањето се врши директно помеѓу органите на замолената страна и страната молител.
2. Заинтересирани правосудни органи и лица кои учествуваат во кривичната постапка како и нивните законски застапници, може да присуствуваат при преземање на правната помош ако со тоа се согласи замолената договорна страна.
3. Согласно за присуство на органи и други лица на страната молител во смисла на ставот (2) на овој член во Социјалистичка Федеративна Република Југославија, дава републичкиот односно покраинскиот управен орган, надлежен за работите на правосудството а во Народна Република Унгарија, врховното обвинителство, или министерството за правда.

Член 80

1. Договорните страни меѓусебно ќе доставуваат, на секое тромесечје, и по дипломатски пат преписи од казнената евиденција за правосилни пресуди со кои се утврдува вината на државјанин на другата договорна страна. На овој начин се постапува и со последователните одлуки кои се однесуваат на наведените пресуди.
2. Договорните страни дополнително ќе достават, на барање, изводи од пресудите од ставот (1) на овој член.

Член 81

На барање поднесено по дипломатски пат договорните страни меѓусебно ќе достават известувања за упис во казнениот регистар во однос на:

- а) државјани на договорната страна која бара такво известување; и
- б) други лица кои се наоѓаат на територијата на договорната страна која бара известување а против кои се води кривична постапка на нејзината територија. Замолената договорна страна може да одбие да даде известување ако истото се однесува на сопствен државјанин.

Глава Ia

ПРЕЗЕМАЊЕ НА КРИВИЧНО ГОНЕЊЕ

Член 82

1. Ако државјанин на едната договорна страна или лице кое на нејзина територија има живеалиште извршило кривично дело на територијата на другата договорна страна што е судски казниво во двете договорни страни, договорната страна во која делото е извршено може да побара од другата договорна страна да го преземе кривичното гонење.
2. Ако една од договорните страни побара од другата договорна страна да го преземе кривичното гонење надлежниот орган на замолената страна ќе испита дали според нејзиниот закон може да се преземе кривично гонење. Ако замолената страна утврди дека, според сопственото право по испитување на замолницата кривичното гонење не може да се преземе, за тоа ќе ја извести страната молител со образложение. Ако замолената страна има надлежност таа не може да одбие кривично гонење, бидејќи делото е извршено во странство.
3. Предлогот за гонење кој е потребен согласно правата на двете држави а кој оштетеното лице во одреден рок го доставило до надлежниот орган на страната молител, има дејство во другата

договорна страна. Ако предлогот за гонење е предвиден само според правото на замолената страна тој може накнадно да се поднесе во законскиот рок. Рокот започнува да тече од денот кога органот на замолената договорна страна надлежен за кривично гонење, ја примил замолицата.

4. Ако до надлежниот орган на договорната страна на чија територија е извршено кривичното дело биде поднесено имотно-правно барање, замолената договорна страна по преземањето на кривичното гонење, ќе постапи како да е поднесено барање до нејзиниот суд.

Член 82а.

1. Замолицата за преземање на кривично гонење мора да содржи што е можно поточен опис на фактичката состојба, како и точни податоци за обвинетото лице, неговото државјанство и адреса. Кон замолицата се приложуваат:

- а) акти во оригинал или заверен препис и доказниот материјал;
- б) текстот на одредбите кои се применуваат за дела, во согласност со правото што важи на местото на извршување;
- в) предлог на оштетениот за кривично гонење, ако тоа е неопходно за поведување на кривична постапка и имотно-правно барање, ако е поднесено.

2. За доставување на акти и доказен материјал, соодветно се применуваат одредбите од член 13 до 19 од овој договор.

Член 82б.

Правосудните органи на страната молител привремено се откажуваат од мерките на гонење наведени во замолицата за преземање на кривично гонење. Од таквите мерки се отстапува:

- а) ако надлежниот суд или надлежниот орган на замолената договорна страна конечно ја прекинал кривичната постапка;
- б) ако обвинетиот во замолената договорната страна е правосилно ослободен;
- в) ако судската одлука донесена во замолената договорна страна е веќе извршена или извршувањето не може да се спроведе врз основа на законот или заради акт за помилување или амнестија, или, според законот на замолената страна, настапило застарување.

Член 82в.

Замолената договорна страна ќе ја извести страната молител за исходот од кривичната постапка во врска со замолицата за преземање на кривично гонење и за тоа доставува правосилна одлука во оригинал или заверен препис.

Член 83

1. Трошоците настанати со укажување правна помош, доставување, како и известување во кривични предмети ги сноси договорната страна на чија територија настанале. За износот на овие трошоци се известува другата договорна страна.

2. Трошоците настанати во врска со барањето за спроведување на вештачење или привремено упатување на лице лишено од слобода на територијата на замолената страна ги сноси договорната страна од која произлегува замолицата.

Глава II Предавање и транзит

Член 84

Договорните страни се обврзуваат, по барање, под условите од овој став да вршат взаемно предавање на лица против кои се води кривична постапка или против кои е изречена казна на територијата на договорната страна која бара предавање.

Член 85

1. Предавање се врши само за дела што како кривични дела се предвидени со законите на двете договорни страни и за кои може да се изрече казна лишување од слобода во траење од една година или потешка казна.
2. Барањето за предавање се смета за основано ако кон него е приложена одлука за лишување од слобода од страна на судот на договорната страна кога го поднела барањето за предавање или друга судска одлука со слично дејство. Таквата одлука треба да содржи опис на кривичното дело за кое се бара предавање, околностите под кои е извршено, местото и времето на извршување и неговата правна квалификација.

Член 86

1. Под условите од член 85 став (1) на овој договор, замолената договорна страна ќе предаде лице осудено со правосилна судска пресуда на казна лишување од слобода во траење од најмалку шест месеци.
2. Барањето за предавање се смета за основано ако кон него е приложена правосилната пресуда на судот на договорната страна која го поднела барањето за предавање. Ако пресудата е изречена во отсуство на бараното лице, договорната страна нема да ја изврши пресудата врз основа на која се бара предавање, туку ќе ја повтори постапката и ќе му суди на предаденото лице во негово присуство.

Член 87

Замолената договорна страна може да го одбие предавањето:

- а) ако лицето чие предавање се бара, сторило кривично дело на нејзина територија;
- б) ако предавањето се бара за кривично дело сторено на територијата на трета држава, а во таа држава за тоа дело веќе е изречена пресуда.

Член 88

Предавање нема да се врши:

- а) ако лицето чие предавање се бара е државјанин на замолената договорна страна;
- б) ако против лицето чие предавање се бара веќе има изречено правосилна пресуда за истото кривично дело од судот на замолената страна или постапката против него заради важни причини е правосилно прекината, но предавањето ќе се изврши ако судот на замолената договорна страна правосилно одлучи дека се исполнети условите за повторување на правосилно завршената кривична постапка;
- в) ако според законот на било која од договорните страни постојат законски пречки поради кои кривичната постапка не може да се преземе или заради кои пресудата не може да се изврши (застареност, помилување, итн.). Барањето за предавање ја прекинува застареноста;
- г) ако не е поднесен предлог односно приватна тужба од оштетениот или ако не е дадено одобрение за кривично гонење, во случаи кога со закон на договорната страна што го поднесува барањето за предавање или државата во која е сторено кривичното дело, поведувањето на кривична постапка е условено со поднесување на предлог, приватна тужба или со давање на одобрение.

Член 89

Предавањето нема да се одобри за дело кое замолената договорна страна го смета политичко кривично дело.

Член 90

Предавањето нема да се одобри ни за кривично дело кое се состои исклучиво во повреда на воени обврски (воено кривично дело), како и за кривично дело сторено при печатење.

Член 91

1. Во однос на прашањата за екстрадиција, надлежните централни органи на договорните страни ќе комуницираат директно.
2. Кон барањето за предавање, освен судските одлуки од член 85 став (2) и член 86 став (2) на овој договор се приложуваат:
 - а) докази или податоци за државјанството на бараното лице;
 - б) текстот на законот што се однесува на кривичното дело за кое се бара предавање од договорната страна која поднесува барање за предавање како и од третата држава, ако делото е извршено на нејзина територија.
3. Со барањето треба се достават личните податоци на бараното лице, неговиот личен опис, податоци за местото на живеење, негова фотографија и отпечатоци од прсти, доколку се достапни.
4. Ако предавањето се бара врз основа на член 86 од овој договор, кон пресудата се приложува и доказ дека истата е правосилна.
5. Барањето и прилозите мора да бидат преведени на службениот јазик на замолената договорна страна. Прилозите треба да се достават во оригинал или заверен препис.
6. Барањето и прилозите се изготвуваат во форма што е соодветна на законот на договорната страна која го поставува барањето.

Член 92

1. Ако се исполнети условите за предавање, замолената договорна страна е должна по приемот на барањето за предавање, без одлагање да ги преземе сите мерки за наоѓање на лицето чие предавање се бара, и ако е потребно да нареди негово притворање.
2. Ако податоците доставени со барањето за предавање се недоволни, замолената договорната страна ќе побара од договорната страна која го поставува барањето во утврдениот рок, кој не може да биде подолг од два месеца, да достави дополнителни податоци и известувања. На барање на страната која го поднесува барањето за предавање, овој рок може да се продолжи.
3. Ако во рокот утврден во ставот (2) на овој член, не е постапено по барањето на замолената договорна страна, бараното лице ќе биде пуштено на слобода. Ако накнадно се достават бараните податоци, постапката за предавање ќе продолжи.

Член 93

1. Пред поднесување на барањето за предавање, на директно барање на надлежниот суд или органите за кривично гонење на едната договорна страна упатено во писмена форма или телеграфски, замолената договорна страна, во согласност со своите закони, ќе преземе соодветни мерки против лицето чие предавање се бара, вклучувајќи притвор, за да не избега или да се сокрие. Во барањето треба да се назначи постоењето на една од одлуките од член 85 став (2) или член 86 став (2) на овој договор, како и органот од кој произлегува одлуката со број и датум.
2. Барањето од ставот (1) на овој член се потврдува по дипломатски пат.
3. Страната која го поставила барањето мора да се извести без одлагање за преземените привремени мерки односно причините за неизвршување на барањето.
4. Надлежните судови и органите за кривично гонење на договорните страни може и без барањето од став (1) на овој член привремено да притворат лице кое се наоѓа на нивна територија ако дознаат дека тоа на територијата на другата договорна страна извршило кривично дело за кое се врши предавање според овој договор, за што без одлагање ќе ја известат другата договорна страна.
5. Постапка од став (1) и (4) се прекинува ако во рокот определен од страна на судот на замолената договорна страна, кој не може да биде подолг од два месеца, не биде поднесено барање за предавање. На образложено барање од договорната страна од која произлегува барањето за предавање, овој рок може да се продолжи.

Член 94

1. Целосно или делумно одбивање на барањето за предавање или одложување на неговото извршување треба да се образложи.
2. Со известувањето за одобрено предавање на договорната страна која го поднела барањето за предавање замолената договорна страна истовремено ќе го соопшти времето и местото каде што ќе се изврши предавањето.

Член 95

Договорната страна која го поднела барањето за предавање е должна на определеното место, да го преземе предаденото лице најдоцна во рок од осум дена, сметајќи од денот определен за предавање а во спротивно, замолената договорна страна ќе го пушти на слобода лицето чие предавање е одобрено.

Член 96

1. Замолената договорна страна ќе донесе одлука по барањето за предавање и во случајот ако против лицето чие предавање се бара во замолената договорна страна се води постапка за друго кривично дело или е осудено за друго кривично дело. Ако барањето се усвои, предавањето ќе се одложи до завршувањето на кривичната постапка или до извршување или простување на казната.
2. Во случајот од став (1) на овој член, бараното лице може привремено да се предаде на договорната страна која бара предавање, доколку одлагањето на предавањето би предизвикало застарување на кривичното гонење или значително би го отежнало спроведувањето на истрагата. Привремено предаденото лице ќе биде вратено веднаш по завршувањето на постапката, а во во секој случај, најдоцна во рок од три месеци од денот на предавање.

Член 97

Ако предавање на едно лице бараат повеќе држави за исти или различни кривични дела замолената договорна страна ќе одлучи врз основа на околностите на дадениот случај чие барање ќе го усвои.

Член 98

1. Предаденото лице не може кривично да се гони ниту пак може против него да се изврши казна за друго кривично дело друго освен за она за кое е предадено, ниту пак може да биде за такво дело предадено на трета држава, освен ако не е добиена согласност од договорната страна која го одобрила предавањето. Согласноста не може да се одбие ако се работи за кривично дело за кое во смисла на овој договор постојат услови за предавање.
2. Согласност на замолената договорна страна не е потребна:
 - а) ако предаденото лице не ја напушти територијата на договорната страна на која било предадено по истекот на еден месец од денот на завршувањето на кривичната постапка, ако е осудено, по истекот на еден месец од денот на издржаната или простената казна. Во овој рок не се смета времето во кое лицето не можело и не по своја вина да ја напушти територијата на договорна страна на која било предадено;
 - б) ако предаденото лице, откако ја напуштило територијата на договорната страна на која било предадено, доброволно се вратило на нејзината територија.

Член 99

Договорната страна која го поднела барањето ја известува замолената договорна страна за исходот од кривична постапка против предаденото лице. Ако против тоа лице е донесена пресуда по правосилноста се доставува и препис од истата. Оваа одредба се применува и на случаите наведени во член 98 од овој договор.

Член 100

1. Договорните страни се должни, без посебно барање, во постапката за предавање меѓусебно да доставуваат:

а) предмети кои можат да послужат како доказ против лицето чие предавање се бара.

Замолената договорна страна може привремено да ги задржи овие предмети ако тоа е неопходно за водење на друга кривична постапка;

б) сите предмети пронајдени во сопственост на бараното лице или трети лица, кои тоа или неговиот соучесник ги прибавиле со кривичното дело за кое се бара предавање или кои претставуваат противвредност добиена за овие предмети или се добиени како награда за неговото извршување. Ако настане спор околу совесното држење на стварите истиот ќе го решава судот на договорната страна на чија територија се наоѓаат предметите.

2. Предметите од ставот (1) на овој член ќе се предадат при предавање на лицето, а ако тоа не е можно - тогаш накнадно. На ист начин се постапува ако сторителот на кривичното дело умрел или избегал, како и во случајот кога предавањето не се извршило поради други пречки.

3. Правата на трети лица во такви случаи остануваат неповредени. По завршувањето на кривичната постапка, овие предмети ќе бидат вратени без надоместок на замолената договорна страна заради предавање на лицето на кое му припаѓаат. Ако таквото лице не може да се утврди, предметите се враќаат бесплатно на замолената договорна страна.

Член 101

Ако предаденото лице ја избегне кривичната постапка или извршувањето на казната и повторно се врати на територијата на замолената договорна страна на повторно барање ќе биде предадено без никакви формалности.

Член 102

1. Секоја договорна страна е должна, на барање, да дозволи транзит низ својата територија на лице предадено од трета држава на другата договорна страна. Замолената договорната страна не е должна да одобри транзит ако не се врши предавање врз основа на овој договор.

2. Барањето за транзит се упатува на начин утврден во член 91 став (1) од овој договор.

3. Замолената договорна страна ќе го одобри транзитот на начин што е најповолен за неа.

Член 103

Трошоците направени со предавањето ги сноси договорната страна на чија територија настанале. Трошоците за транзит ги сноси договорната страна од која произлегува барањето за транзит.

Член 104

Договорните страни се обврзуваат да не даваат државјанство на лица чие предавање се бара од другата договорна страна пред да се донесе одлука за барањето за предавање.

Четврти дел ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 105

Спорните прашања во врска со примената на овој договор договорните страни ќе ги решаваат по дипломатски пат.

Член 106

1. Овој договор е предмет на ратификација, а инструментите за ратификација ќе бидат разменети во Будимпешта.

2. Овој договор влегува во сила по истекот на триесет дена од денот на извршената размена на инструментите за ратификација.

3. Овој договор е склучен на неопределено време, а неговата важност истекува по истекот на рокот од една година од денот на откажување од едната договорна страна.

Член 107

Со влегувањето во сила на овој договор, престанува да важи договорот меѓу Федеративна Народна Република Југославија и Народна Република Унгарија за взаемен правен сообраќај, потпишан во Белград на 7 мај 1960 година.

Член 108

Овој договор не задира во одредбите од договорот за уредување на нерешените финансиски и економски прашања, склучени меѓу договорните страни во Белград на 29 мај 1956 година.

Овој договор е склучен во Белград на 7 март 1968 година во два оригинални примерока на српскохрватски и унгарски јазик, при што и двата текста се автентични.

Полномошниците на договорните страни со својот потпис и печат го потврдуваат овој договор.